

Sopimus työsuojeluvaltuutetuille annettavasta vapautuksesta ja ansionmenetyksen korvaamisesta

1 § Yleistä

Tämä sopimus on kunnallisen alan työsuojelu- ja työympäristösopimuksen 9 §:n tarkoittama työsuojeluvaltuutetun asemaa ja oikeuksia koskeva sopimus.

Kunnallisten palveluorganisaatioiden tuloksellisuuden ja henkilöstön työelämän laadun parantaminen edellyttää työsuojeluvaltuutetun osallistumista työn, työyhteisön ja henkilöstön kehittämiseen sekä tehtäviin varattavaa kohtuullista aikaa.

Fyysistä työturvallisuutta edistävän toiminnan lisäksi voimavaroja tulee suunnata henkisen hyvinvoinnin, työkykyä ylläpitävän toiminnan ja tasa-arvon edistämiseen työelämässä sekä yhteistyöhön muiden yhteistoimintaan osallisten kanssa työsuojelun toimintaohjelmaa tai muita työympäristötyön toimintaperiaatteita laadittaessa ja toteutettaessa.

2 § Paikallinen sopiminen

Työsuojeluvaltuutetun ajankäytöstä ja toimialueista neuvotellaan ja sovitaan paikallisesti työsuojeluorganisaation vaalikaudeksi kerrallaan siten kuin yhteistoimintamenettelyä koskevan yleissopimuksen 8 §:ssä paikallisesta yhteistoimintasopimuksesta on määrätty. Jos tänä aikana toimintaympäristössä tapahtuu olennaisia muutoksia, tulee sopimusta vastaavasti tarkistaa.

3 § Vapautuksen käyttäminen

Työsuojeluvaltuutetulla on jäljempänä mainituin ehdoin oikeus käyttää työaikaansa kunnallisen alan työsuojelu- ja työympäristösopimuksessa mainittujen tehtävien hoitamista varten ilman kussakin tapauksessa erikseen etukäteen tehtävästä annettavaa selvitystä.

Muutoin työsuojeluvaltuutetun tulee hoitaa varsinaisia työtehtäviään. Mikäli työsuojeluvaltuutetulle ei työsuojelutehtäviin tarkoitetun vapautuksen suuren määrän vuoksi voida järjestää normaaleja työtehtäviä, voidaan hänelle osoittaa esim. muuta työsuojeluun liittyvää työtä.

Työsuojeluvaltuutetulle myönnettävän vapautuksen ajankohdasta on sovittava asianomaisen hallinnollisen esimiehen tai muun työnantajan edustajan kanssa, ellei vapautus ole välttämätöntä erityistehtävän kuten työsuojelutar kastuksen tai työpaikalla sattuneen poikkeuksellisen tapahtuman kuten tapaturman vuoksi. Vapautusta annettaessa on tarkoituksenmukaisella tavalla otettava huomioon normaalien työtehtävien suorittamisen asettamat vaatimukset.

Työsuojelutehtäviin myönnetty vapautus ei siirry seuraavalle jaksolle, eikä ylitystä vähennetä seuraavan jakson ajankäytöstä.

Mikäli työsuojeluvaltuutetun toimialue on alueellisesti poikkeuksellisen laaja esimerkiksi sen johdosta, että työskentelypisteet sijaitsevat etäällä toisistaan siten, että työsuojeluvaltuutettu joutuu käyttämään runsaasti aikaa eri työskentelypaikkojen välillä kulkemiseen, ei matka-aikaa lueta mukaan vapautusta määrättäessä. Matkoihin käytettyä aikaa varten tulee valtuutetun saada vapautusta tässä tarkoitetun varsinaisten tehtävien hoitamiseen tarvittavan ajan lisäksi siten, kuin kyseessä olisi tavanomainen työtehtävä. Edellä tarkoitetusta matkustamisesta aiheutuvat kustannukset korvaa työnantaja kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen matkakustannusten korvausta koskevan liitteen mukaisesti.

4 § Työntekijöitä edustavan työsuojeluvaltuutetun ajankäyttö

Työsuojeluvaltuutetulle myönnettävä säännöllisesti toistuva vapautus virka- ja työtehtävistä tunteina neljää peräkkäistä viikkoa kohti määräytyy seuraavien ryhmien tai ryhmien edustettavien määrällä painotetun keskiarvon mukaisesti, jos edustettavia on eri ryhmistä seuraavan laskentakaavan perusteella:

- | | |
|---------|--|
| Ryhmä 1 | virasto- ja toimistotyöt, kirjastot sekä muut näihin verrattavat työt ja työpaikat |
| Ryhmä 2 | kodinhoitotyöt, koulut, ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset, ammattikorkeakoulut, päiväkodit, sairaalat, terveyskeskukset, hoito- ja huoltolaitosten vuodeosastot, kehitysvammalaitokset, työlaitokset sekä muut näihin verrattavat työt ja työpaikat |
| Ryhmä 3 | liikennelaitokset, siivoustyöt muissa kuin em. ryhmissä, teknilliset laitokset, keskuskeittiöt, asennus- ja korjaustyöt, pesulat, palolaitos, puhtaanapitolaitos, maataloustyöt, metsätyöt, satamatyöt, puistotyöt, rakennustyöt (talon-, maan- ja vesirakennus), kivenmurskaamot sekä muut näihin verrattavat työt ja työpaikat |
| Ryhmä 1 | 0,07–0,08 kertaa valtuutetun edustaman henkilöstön määrä |
| Ryhmä 2 | 0,08–0,12 kertaa valtuutetun edustaman henkilöstön määrä |
| Ryhmä 3 | 0,12–0,21 kertaa valtuutetun edustaman henkilöstön määrä |

Työntekijöitä edustavan työsuojeluvaltuutetun vapautus on pääsääntöisesti vähintään neljä tuntia perättäisen neljän viikon aikana. Vapautus on kuitenkin kahdeksan tuntia neljän viikon aikana, jos valtuutettu edustaa ryhmässä 1 vähintään 65, ryhmässä 2 vähintään 55 ja ryhmässä 3 vähintään 35 henkilöä.

Virastoa, laitosta tai muuta toiminnallista kokonaisuutta varten valittujen työsuojeluvaltuutettujen vapautusta määriteltäessä käytetään perusteena näiden edustamaa asianomaisten henkilöstön lukumäärää. Tällaisesta vapautuksesta vähennetään asianomaista henkilöstöryhmää edustavan koko kuntaa varten valitun työsuojeluvaltuutetun tarvitsema vapautus.

5 § Toimihenkilöitä edustavan työsuojeluvaltuutetun ajankäyttö

Työnantajan tulee antaa toimihenkilöasemassa olevalle työsuojeluvaltuutetulle vapautusta työstä siten, että hän pääsääntöisesti voi säännöllisen työaikansa puitteissa hoitaa sekä työtehtävänsä että hänelle valtuutettuna kuuluvat työaikana hoidettavat välttämättömät yhteistyötehtävät.

Toimihenkilöasemassa olevien työsuojeluvaltuutetun ajankäytöstä sovitaan paikallisesti. Tällöin on ajankäytön tarvetta arvioitaessa otettava huomioon valtuutetun tarve perehtyä hänelle kuuluviin tehtäviin, toimialan erityispiirteet ja virastossa tai laitoksessa suoritettavan työn vaarallisuus sekä työn monipuolisuus eri työpaikoilla, työskentelypaikkojen lukumäärä, valtuutetun oma perehtyneisyys yhteistyötehtäviin sekä hänen oman työnsä antamat mahdollisuudet tehtävän hoitamiseen.

6 § Opettajana toimivan työsuojeluvaltuutetun ajankäyttö

Työsuojeluvaltuutettuna toimivalle opettajalle ei yleensä voida myöntää vapautusta opetusvelvollisuutta huojentamalla. Opetusvelvollisuuden huojentaminen voi tulla kysymykseen vain niissä tapauksissa, joissa työsuojeluvaltuutetun tehtävien hoitamista muulla tavoin on mahdotonta järjestää. Opetusvelvollisuuden huojentaminen ei saa merkitä opettajan keskimääräisen aiemman ylituntimäärän lisäämistä.

7 § Ansionmenetyksen korvaaminen

Työnantaja korvaa työsuojeluvaltuutetulle tämän työaikana suorittamien työsuojelua koskevien tehtävien hoitamisesta aiheutuvan ansion menetyksen. Ansionmenetys lasketaan sen mukaan, mitä työsuojeluvaltuutettu olisi työssään sinä aikana ansainnut.

Työsuojelua koskevista työajan ulkopuolella suoritetuista välttämättömistä tehtävistä tai työsuojelutoimikunnan tai muun edustuksellisen työsuojeluasiointia hoitavan yhteistyöelimen kokouksiin osallistumisesta työnantajan on suoritettava kohtuullisena korvauksena valtion komiteoista kulloinkin voimassa olevien määräysten mukainen kokouspalkkio.

Työsuojeluvaltuutettuna toimivalle opettajalle suoritetaan yksilöityä laskua vastaan opetusvelvollisuuden ulkopuolella suoritetuista työsuojelutehtävistä tuntipalkkio, jonka suuruus määräytyy jakamalla varsinainen palkka kuu-kaudessa luvulla 152. Palkkio on enintään 11,75 € tunnilta ja se maksetaan enintään 5 tunnilta viikossa. Sen yli menevältä ajalta maksetaan valtion komiteoista kulloinkin voimassa olevien määräysten mukainen kokouspalkkio.

Kokonaan tehtävistään vapautetun työsuojeluvaltuutetun peruspalkka määräytyy siten kuin tehtävistään kokonaan vapautetun luottamusmiehen peruspalkasta on määrätty kunnallisessa yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa.

8 § Tehtävien kirjaaminen

Työsuojelu- ja työympäristötyön sisällön kehittämiseksi tulee suoritetuista toimenpiteistä pitää kirjaa, johon työsuojeluvaltuutetun tulee ainakin merkitä toimenpiteen suorittamisaika, sisältö ja käytetty aika. Kirja on esitettävä nähtäväksi työsuojelutoimikunnassa tai muussa edustuksellisessa yhteistyöelimessä sen tai yksittäisen jäsenen pyynnöstä.

Tehtävien kirjaamisessa on noudatettava henkilörekisterilain (471/87) määräyksiä.

9 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta aiheutuneet erimielisyydet ratkaistaan kunnallisen työsuojelu- ja työympäristösopimuksen 14 §:ssä mainitulla tavalla.

10 § Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan allekirjoituspäivästä.

Tämä sopimus liittyy 30.11.2002 allekirjoitettuun kunnallisen alan työsuojelu- ja työympäristösopimukseen, koskee kaikkia kuntia ja kuntayhtymiä sekä niiden palveluksessa olevia työsuojeluvaltuutettuja ja sen voimassaoloaika jatkuu kuten työsuojelu- ja työympäristösopimuksen.

Helsingissä 30. marraskuuta 2002

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

AKAVA-JS RY

KUNTA-ALAN UNIONI RY

TEKNIIKAN JA PERUSPALVELUJEN NEUVOTTELUJÄRJESTÖ KTN RY

TOIMIHENKILÖIDEN NEUVOTTELUJÄRJESTÖ TNJ RY